

CAMINANT CAP A LES ELECCIONS (VI)

EL NOSTRE JOVENT I LES ELECCIONS

Seguint amb la sèrie "CAMINANT CAP A LES ELECCIONS" aquest número Quaderns Gadeso vol centrar l'atenció en un col·lectiu molt concret i que sovint és oblidat: el jovent. En concret, d'aquelles persones de les nostres illes que tenen entre 18 i 25 anys.

Aquest és un col·lectiu el qual ha patit molts problemes des de l'inici de la crisi i que en la postcrisi no veu com la millora de l'economia redundi en el seu en la millora de les seves condicions de vida, laborals i d'habitatge.

Així, volem saber quines són les seves principals preocupacions. Quina és la seva situació laboral i residencial i les seves expectatives de futur. Quin és el seu interès cap a la política i com s'ubiquen ideològicament en funció de la seva edat i classe social.

Finalment, ens interessa conèixer com veuen els partits polítics i quines són les seves intencions respecte d'exercir, o no, el seu dret a vot.

Mostra: 400 entrevistes
Error màxim: +55%.
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: març 2019

Sempre hem defensat que una de les millors maneres de polsar les opinions d'una societat o d'un determinat col·lectiu és demanar als seus integrants quines són les seves principals preocupacions. De fet, la Fundació Gadeso publica periòdicament (de manera habitual, a principi d'any) el seu baròmetre sobre els problemes que la ciutadania il·lenca assenyala com a més greus i necessitats de solució.

En la mateixa línia, avui que parlem del jovent de 18 a 25 anys de les Illes Balears, no hem trobat millor manera per encetar aquest Quadern que esbrinar quins són els aspectes que més els preocupen i que sovint no són atesos com caldria pels governs.

Com es mostra a la taula inferior, i tal com passa amb la població en general, l'atur i la precarietat laboral (77%) se situa al capdavant d'aquest llistat de problemes, seguit de la dificultat per accedir a un habitatge (59%) i dels problemes econòmics (28%). Tots ells, òbviament, suposen grans obstacles que impedeixen a una majoria assolir un somni: l'emancipació.

Un col·lectiu que assenyala com a quarta preocupació, precisament, la manca d'expectatives (27%) i un futur que, almenys, és incert. Cal, doncs, que els nostres futurs representants incloguin aquestes persones en l'agenda política i que les seves demandes siguin ateses.

LES PREOCUPACIONS DEL JOVENT

TAULA 1

Quins creus que són els principals problemes del jovent de les Illes Balears?

1	Atur / Precarietat laboral	77%
2	Dificultat d'accés a l'habitatge	59%
3	Problemes d'índole econòmica	28%
4	Futur incert / Manca d'expectatives	27%

Respostes múltiples (màxim 2)

Font: Baròmetres Gadeso Març 2019

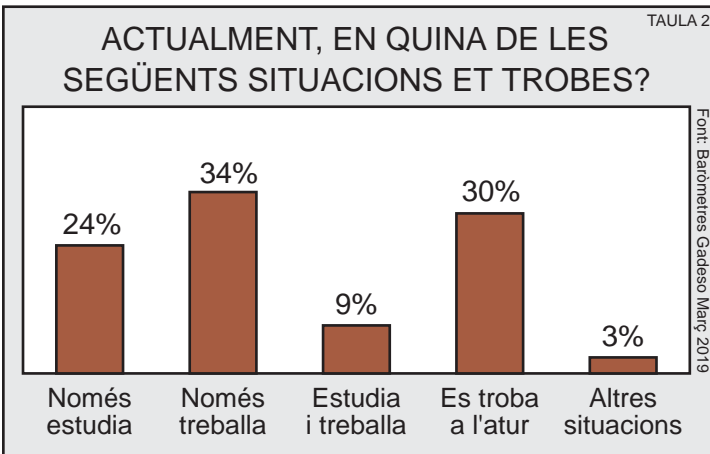
CAMINANT CAP A LES ELECCIONS

Quaderns Gadeso al igual que en els eleccions de 2015, publicarà des d'ara fins a les eleccions municipals, autonòmiques i europees del pròxim 26 de maig diverses investigacions i anàlisis relacionats amb la campanya.

- Tomb a la dreta 25-01-2019 / - La (des) confiança en les institucions 08-02-2019
- Temps de crispació : a qui beneficia? 15-02-2019 -Eleccions generals: Possibles majories 22-02-2019
- Dia de la dona treballadora 08-03-2019 - Continuen els problemes reals 15-03-2019
- El nostre jovent i les eleccions 29-03-2019 -Com veiem els immigrants 04-04-2019
- Les nostres classes mitjanes i les eleccions 12-04-2019 -Els nostres jubilats i les eleccions 16-04-2019

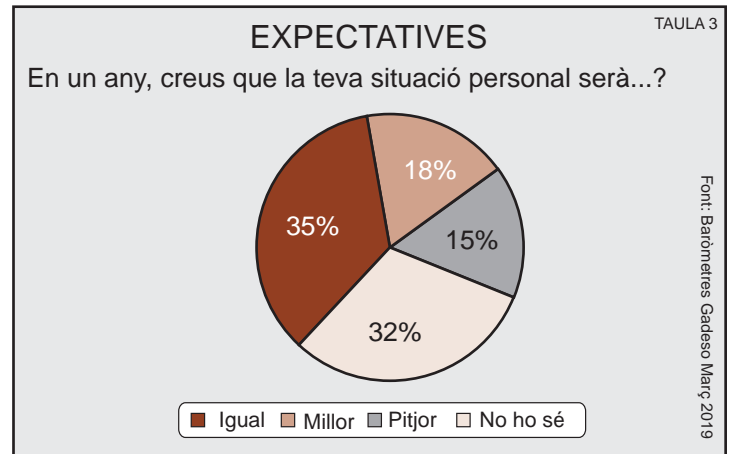
MÓN LABORAL I HABITATGE

La tradicional facilitat per trobar feina a la nostra comunitat va provocar que molts de joves abandonessin els seus estudis per entrar en el mercat laboral. Avui, aquest model ha entrat en crisi, i ens trobem amb un volum molt considerable de joves que estan a l'atur, amb molt poques possibilitats de trobar una feina estable i no precària. En aquesta pàgina es reflecteixen alguns aspectes del món del treball, principal preocupació dels joves de les illes, així com la seva situació i perspectives en relació a l'habitatge, un aspecte que suposa un dels grans problemes de la nostra comunitat, amb escassetat de pisos de lloguer, amb preus desorbitats i amb nul·les perspectives de poder accedir a una hipoteca, conseqüència de la precarietat laboral.

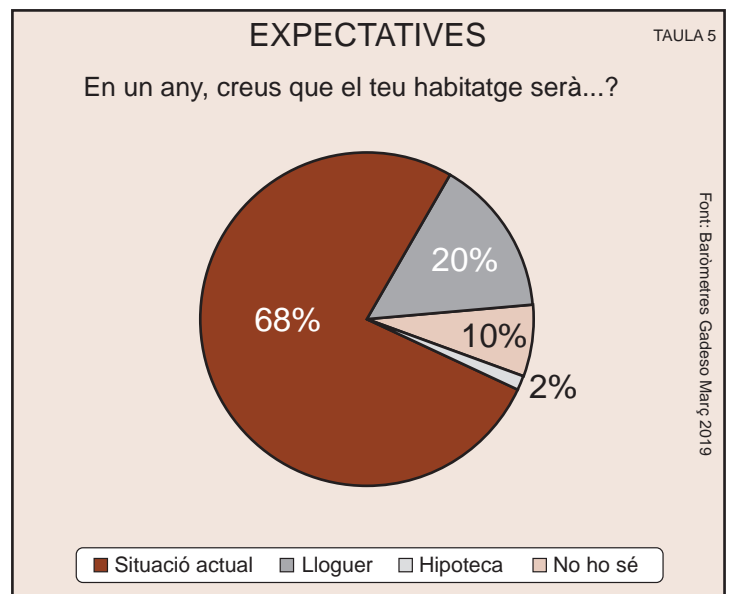
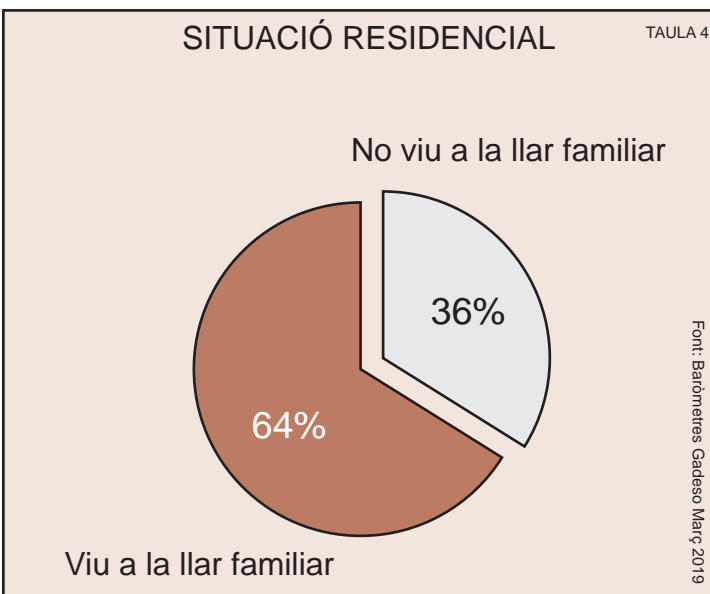
La taula 2 reflecteix la situació del jove de les Illes Balears en relació al món laboral. Com es pot veure, un 24% de les persones d'entre 18 i 25 anys es dedica en exclusivitat als seus estudis, mentre que un 34% està actualment treballant (un 9% afirma compaginar ambdues activitats). Això no obstant, el més preocupant és el terç de joves que es troba en situació d'atur, percentatge que es manté estable tot i la sortida de la crisi.

Pel que fa a les expectatives a mitjà termini, predomina la incertesa: un 32% dels joves assegura no saber com li anirà d'aquí a un any. Dels que sí que es pronuncien, un 38% creu que no viurà grans canvis, mentre que els que afirmen que la seva situació personal serà millor només suposen un 18%. Els pessimistes suposen el 15%. Per tant el nostre jove no té perspectives gaire falagueres.

La taula 4 ens mostra la distribució percentual dels joves de 18 a 25 anys segons la seva situació residencial. Com es pot veure, gairebé dos terços (64%) viu a la llar familiar amb els pares, enfront del 36% que s'han establert pel seu compte, tot i que això no significa que siguin ells o elles les que facin front a les despeses relacionades amb l'habitatge, fins i tot pot ser que no hi visquin, ja que s'han desplaçat fora de les illes per motius d'estudis.

Pel que fa a les seves expectatives envers la seva situació residencial d'aquí a un any, aquestes són igual de poc falagueres com les laborals. El 68% creu que no es patirà canvis. Entre els més agosarats, el 20% creu que viurà de lloguer i un 2% que pagarà una hipoteca. Un 10% no ho té clar. Aquestes dades vénen a reflectir el gran problema que pel jove balear suposa l'habitatge.

LA POLÍTICA

La relació del jovent amb la política ve definida, en la majoria de casos per l'edat, com més jove s'és menys interès hi ha i, en gran part, amb l'estatus socioeconòmic familiar, com més mitjana és la classe social a la qual es pertany més inquietud cap a la política es demostra. En molts casos el jovent sol repetir els comportaments polítics que veuen o viuen a casa seva i en altres totalment els contraris. La tipologia de classes socials la podeu veure al Quaderns Gadeso nº 356 (<http://www.gadeso.org/files/2019/01/qg-n-356.pdf>). Aquests dos aspectes, sovint, també influeixen de manera directa en l'autoubicació ideològica d'aquestes persones.

TAULA 6 INTERÈS DEL NOSTRE JOVENT PER LA POLÍTICA SEGONS EDAT I CLASSE SOCIAL

	Classe Social	18-21	22-25
CLASSE ALTA	40%	39%	41%
C.MITJANA-ALTA	43%	41%	45%
CLASSE MITJANA	43%	41%	44%
C. MITJANA-BAIXA	39%	38%	40%
CLASSE BAIXA	36%	33%	39%
MITJANA	40%	38%	42%

Pel que fa a l'interès del nostre jovent envers la política, entesa com a instrument per resoldre els problemes que l'afecten, podem veure entorn del 40% declaren sentir-hi interès.

Com hem dit, l'edat és un dels aspectes que poden influir en l'interès que s'hi té. Pel que fa a la primera, les persones d'entre 18 i 31 anys (38%) demostren una atenció cap a la política lleugerament inferior que les d'entre 22 i 25 anys (42%).

L'altre aspecte que pot tenir certa rellevància en l'interès cap a la política és la classe social. En aquest cas els que més atenció demostren cap al joc polític són els de les classes mitjana i mitjana alta, en canvi les persones que se situen en els estrats més baixos són les que mostren menys interès. Possiblement perquè no perceben que la política els pugui solucionar els seus problemes.

% Respostes positives

Font: Baròmetres Gadeso. Març 2019

Algú, fa molts anys, va dir que quan s'és jove ser d'esquerra i revolucionari és quasi una obligació. Avui en dia, aquesta afirmació no sembla tenir validesa i menys si ens fixem en la taula 7. És cert, però que els més joves, 18-21 anys, es posicionen lleugerament més a l'esquerra o al centreesquerra que els de més edat, 22-25 anys, els quals mostren un tomb cap al centredreta. Encara que els percentatges entre els dos blocs ideològics són molt semblants en cada grup d'edat, igual que ocorre a escala general.

D'altra banda, les teories clàssiques de la lluita de classes associaven l'esquerra amb la classe obrera i a la dreta amb la burgesia i l'aristocràcia i anaven molt lligades al concepte de "materialisme" el qual es pot entendre com la capacitat de cada persona per satisfer les seves necessitats bàsiques. D'aquesta manera com més alta és la classe a la que es

pertany més a la dreta se solen situar les persones en termes ideològics. Però amb l'aparició de l'anomenat "Estat del Benestar", impulsat principalment per la socialdemocràcia i la democràcia cristiana de postguerra, aquesta distinció entre esquerra i dreta s'ha anat difuminant en la mesura que les classes proletàries augmentaven el seu estatus socioeconòmic i es convertien en classes mitjanes, fins al punt en què persones d'estrats socials relativament baixos esdevenien ideològicament de dreta. Això explica el fet que un 14% de les persones de classe alta es defineixen ideològicament d'esquerra o centreesquerra i un 25% de les de classe baixa, més enllà de la possibilitat de sentir-se atrets per populismes de bandereta, s'alineïn amb el centredreta o la dreta, tot i que en línies generals es manté, encara que alguns partits neugin la major, el binomi clàssic entre classe i ideologia, és a dir, els rics són de dreta i els pobres d'esquerra.

TAULA 7 UBICACIÓ IDEOLÒGICA DELS NOSTRES JOVES PER EDAT I CLASSES SOCIALS

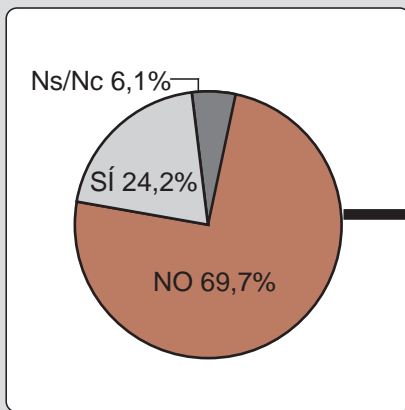
	EDAT			CLASSE SOCIAL				
	Mitjana	18-21	22-25	Alta	Mitjana-Alta	Mitjana	Mitjana-Baixa	Baixa
ESQUERRA	15%	16%	15%	3%	5%	13%	27%	28%
CENTREESQUERRA	30%	30%	29%	11%	18%	31%	42%	45%
CENTRE	9%	9%	9%	20%	17%	7%	3%	2%
CENTREDRETA	32%	31%	33%	42%	41%	36%	20%	19%
DRETA	14%	15%	14%	24%	19%	13%	8%	6%

Font: Baròmetres Gadeso. Març 2019

LES ELECCIONS

En aquest intens any electoral, a més d'analitzar la situació laboral, residencial de jovent també és interessant conèixer quina és la seva actitud davant la política i com valoren la credibilitat dels partits polítics, els quals, al cap i a la fi, són els encarregats d'introduir les seves demandes en l'escena política i parlamentària a fi que es doni resposta als seus problemes. També hem volgut saber quines són les seves intencions davant la marató electoral que tenim per davant els dos pròxims mesos, si pensen votar, si s'abstindran, etc.

TAULA 8 LA CREDIBILITAT DELS PARTITS SEGONS ELS NOSTRES JOVENT

CAUSES DE LA MANCA DE CREDIBILITAT

No representen els ciutadans	22,1%
No lluiten contra la corrupció	23,2%
Fan ús de les "portes giratòries"	17,2%
No compleixen els seus programes	23,4%
Només van a lo seu	14,1%

Font: Baròmetres Gadeso Març 2019

Com ja hem dit, els partits polítics, són els encarregats de recollir les demandes del jovent en els seus programes de govern i plasmar-les en accions i iniciatives que donin solució als problemes d'aquest col·lectiu. Però segons es veu a la taula 8, no sembla que el jovent hi confiï gaire.

El 69,7% considera que els partits no tenen credibilitat, enfront del 24,2% que opina que sí. Les causes d'aquesta desconfiança són diverses, sent la principal que no compleixen els seus programes (23,4%), seguida de ben aprop pel fet que no lluiten contra la corrupció (23,2%) i que no representen als ciutadans (22,1%). L'ús de les portes giratòries (17,2%) i que només van a lo seu sense escoltar a ningú (14,1%) són les altres causes

que expliquen la manca de credibilitat dels partits polítics.

Quant a l'actitud del jovent enfront de les eleccions hi ha disparitat d'opinions. En línies generals, el 54% té clar que anirà a votar i el 28% que s'abstindrà. No hi trobem grans diferències entre els dos grups d'edat, però sí entre les classes socials. En aquest sentit són les persones de classe alta i mitjana alta (67% i 70%, respectivament) les que tenen més intenció d'acudir al reclam de les urnes, mentre que per contra només el 51% de les de classe mitjana, el 46% de les de classe mitjana baixa i el 34% de les de classe baixa tenen decidit exercir el seu dret de vot. Sent aquesta darrera classe la que mostra més predisposició cap a l'abstenció, amb el 45%.

TAULA 9 ACTITUD DEL NOSTRE JOVENT DAVANT LES ELECCIONS

	Mitjana	EDAT		CLASSE SOCIAL				
		18-21	22-25	Alta	Mitjana-Alta	Mitjana	Mitjana-Baixa	Baixa
Aniré a votar i sé a qui	38%	35%	41%	48%	49%	37%	33%	24%
Aniré a votar però no sé a qui	14%	15%	13%	17%	20%	12%	10%	9%
Votaré en blanc	2%	3%	1%	2%	1%	2%	3%	1%
No sé si votaré	18%	18%	17%	11%	7%	22%	24%	21%
M'abstindré	28%	29%	28%	22%	23%	27%	30%	45%

Font: Baròmetres Gadeso. Març 2019